

Jaume I i el Tractat de Corbeil

CONCULCACIONS (12)

Els representants del gran Rei Català Jaume I van signar, l'11 de maig de 1258 aquest Tractat amb els representants de Lluís IX de França, a Corbeil (Illa de França). Aquest acord va representar la configuració i reconeixement definitius de Catalunya com a país independent. Catalunya ja actuava com a tal des de feia prop de tres-cents anys (988), però amb aquesta signatura va quedar inscrita com a nació lliure davant Europa i extingida definitivament la dependència més o menys efectiva des de l'establiment de la (Marca Hispànica) amb l'emperador franc Carlemany.

Cal fe notar que el nom de (Marca Hispànica) no fa referència a la "ejpaña" que avui coneixem, sinó a la Hispania com a península d'aquest nom.

Per una part Corbeil representa la concreció formal de Independència de Catalunya, però al mateix temps també comporta unes àmplies limitacions històriques per Catalunya, que tallen amb sec una més que provable expansió natural del nostre país, conjuntament amb una nació germana com és el país Occità, que els francesos van destruir amb gran crueltat i van acabar sotmeten.

En aquesta simplificació d'un passatge històric, naturalment molt més complex que aquesta breu aproximació, podem veure clarament que al Rei Jaume podem retreure-li certa manca de visió en acceptar la limitació de les relacions amb el nord, finalitzant així tot una inèrcia principalment cultural que vinculava Catalunya amb Occitània i que hagués pogut representar un futur completament diferent per els dos països, amb un possible abast incomparablement millor i el que és fonamental, seguint una tradició social i democràtica de gran coherència, en aquella època de la nostra història.

És cert que la capacitat de convocatòria de Catalunya no va quedar estroncada per aquest tractat, ja que el mateix Jaume I va aconseguir altres fites importants d'expansió de la catalanitat, tant al País Valencià com a Ses Illes, que ha tingut una clara vigència fins als nostres dies. Però és inimaginable el que hauria suposat incorporar a aquest potencial cultural i polític, la inclusió del territori occità, que suposava l'extensió del que avui quasi és la meitat de l'estat francès, aproximadament.

Amb la renúncia que el tractat de Corbeil va suposar per Catalunya, en la relació amb Occitània, es va malbaratar innecessàriament un procés de vinculació natural, que podria haver estat el lideratge més important de l'Europa del S. XIII.

Ni espanyols ni francesos haurien trobat les facilitats que després els va permetre destrossar el nostre país i que ells amb una visió prou realista per als seus interessos, van voler eradicar per sempre més, amb la posterior invasió que va finalitzar el 1714.

Aquesta és la lectura que jo faig d'aquest Tractat de Corbeil, que crec que va motivar una renúncia massa important pel nostre avenir, al mateix temps que va permetre a uns i altres apoderar-se d'uns territoris sobre el que els catalans, sense cap acció invasora, teníem uns drets guanyats pacíficament per una aproximació històrica, social i culturalment fructífera que hauria pogut canviar notablement i de manera positiva, l'evolució del nostre país i també d'Europa.

Claudi Romeu, 21 de juny del 07